

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/25
KARAR NO : 1996/66

ÖZET: Kıyı şeridinde, ruhsat alınmadan yapılan yapı nedeniyle 3194 ve 3621 sayılı Yasalar uyarınca kesilen cezanın kaldırılması istemiyle açılan davanın 3621 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ender Erbaykent

Davalı : İzmir Valiliği

O L A Y : Davacı, İzmir İli, Urla İlçesi, Gülbahçe Köyü, Meryemyeri mevkiinde bulunan konutu önüne, ruhsat almadan su kuyusu açtığı gerekçesiyle, 3194 sayılı İmar Yasası'nın 42. maddesi uyarınca ve 5.1.1995 gün ve 141 sayılı valilik oluru ile kesilen 34 milyon lira para cezasının iptali istemiyle, idari yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 3. İDARE MAHKEMESİ; 9.2.1995 gün ve 146-75 sayılı: 3194 sayılı İmar Yasası'nın 42. maddesine göre, kesilen bu cezalara karşı sulh ceza mahkemesinde dava açılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı bunun üzerine aynı istekle, 6.3.1995 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 2. SULH CEZA MAHKEMESİ; 7.4.1995 gün ve 38-63 sayılı la, cezanın, 3621 sayılı Kıyı Yasası'nın 14. maddesinin yaptığı gönderme ile, 3194 sayılı Yasa'nın 42. maddesi gözönünde tutularak verildiği, Kıyı Yasası'nın 15. maddesinin (b) fıkrasında kesilen cezalara karşı yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edileceğinin belirtildiği bu nedenle, Kıyı Yasası'na göre kesilen cezaya ilişkin davanın idare mahkemesinin görevine girdiği, İzmir 3. İdare Mahkemesince de evvelce görevsizlik kararı verilmiş bulunduğu belirtilerek, olayda olumsuz görev uyuşmazlığının doğduğu gerekçesiyle bunun giderilmesi için dosyanın İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar vermiş; karar kesinleştikten sonra dosya, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığının 30.6.1995 gün ve 50 sayılı yazıları ekinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına, oradan da Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

Sulh ceza mahkemesinin savcılık kanalıyla gönderdiği dosya Uyuşmazlık Mahkemesinin 11.12.1995 günlü toplantısında incelenerek 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen yönteme uymayan başvurunun reddine karar verilmiştir. Bu karar üzerine davacının olumsuz

görev uyuşmazlığının giderilmesi istemine ilişkin, 22.1.1996 tarihli dilekçesiyle dosya, savcılığın 6.2.1996 gün ve 20 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü şekilde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılmaları ile yaptığı 8.4.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in, idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, ruhsata aykırı inşaat yapıldığı gerekçesiyle 3194 sayılı İmar Yasası uyarınca kesilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

Dosyada bulunan yapı tatil zaptında yapının, kıyıya 45 m. mesafede bulunduğu, idari para cezası kesilmesine ilişkin İzmir İli Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü'nün valilik makamına sunduğu 5.1.1995 gün ve 141 sayılı yazıda: 3194 sayılı İmar Yasası'ndaki kriterler de gözönüne alınarak sözkonusu ruhsatsız yapının, Kıyı Yasası uyarınca düzenlenen uygulama yönetmeliğinin 21. maddesine göre, daha önce valilikçe tespit edilen ceza hadleri dahilinde, kesilecek cezanın miktarının tayin edilmesinin istendiği ve valilik oluru ile belirlenen 34 milyon 80 bin lira cezanın davacıya tebliğine ilişkin 20.1.1995 gün ve 779 sayılı yazıda, tebligata karşı yedi gün içinde idare mahkemesine itiraz edilebileceği hususunun da yer aldığı anlaşılmaktadır.

3621 sayılı Yasa'da, sahil şeridinin, kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alan olduğu, kıyıların Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açık bulunduğu hüküm altına alınmış ve konuyla ilgili diğer esaslar belirlendikten sonra 14. maddesinde: Bu Yasa kapsamında kalan alanlarda ruhsatsız yapılar ile ruhsat ve eklerine aykırı yapılar hakkında, 3194 sayılı İmar Yasası'nın ilgili hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. 15. maddesinin (b) bendinde de: "Bu Yasa kapsamında kalan alanlarda Yasa hükümlerine uyulmadan ruhsatsız, ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılan yapıların sahiplerine ve müteahhidine, 3194 sayılı İmar Yasası'nda öngörülen para cezalarının iki misli para cezası verilir..., cezalara karşı,

cezanın tebliğ tarihinden itibaren en geç 7 gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir..." hükmü yer almıştır.

3194 sayılı İmar Yasası'nın 42. maddesinin Birinci Fıkra-sında yazılı fiiller dışında, bu Yasa'nın 28., 33., 34., 39. ve 40. maddelerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen mal sahiplerine 500.000 liradan 25.000.000. liraya kadar para cezası verileceği, bu cezalara karşı cezanın tebliğinden itibaren 7 gün içinde sulh ceza mahkemesine itiraz edilebileceği belirtilmektedir.

Bir anlaşmazlığın çözümünde, genel ve özel hükümler taşıyan Yasalarda olaya aynı anda uygulanması gereken farklı hükümlerin bulunması halinde özel Yasa hükmünün uygulanması hukukun genel ilkesidir.

30.4.1985 tarihli 3194 sayılı İmar Yasası genel nitelikte bir Yasa'dır. Tüm yapıları ve bu yapılara ilişkin diğer düzenlemeleri kapsar. Ancak 100 metrelik kıyı şeridi içindeki yapılar için 4.4.1990 gün ve 3621 sayılı Kıyı Yasası ile özel hükümler getirilmiştir. Buna göre bu yerlerdeki ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılar hakkında hernekadar İmar Yasası'nın ilgili hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş ise de; 14. maddede bu yapılara uygulanacak para cezaları için yeni ve özel bir düzenlemeye yer verilmiş, sözü geçen yapılara İmar Yasası'nda öngörülen para cezalarının iki misli para cezası verileceği hükme bağlanmış, yargı yeri de ayrıca belirlenmiştir.

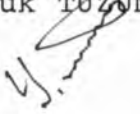
Bu durum karşısında ve ayrıca valilik kararından dava konusu ruhsatsız yapının kıyı şeridinde bulunduğu, cezanın da Kıyı Yasasına dayanılarak kesilmiş olduğunun açıkca anlaşılması karşısında, davanın çözümü için 3621 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin (b) bendi uyarınca idare mahkemesinin görevine girdiğinden , İzmir 3. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

.../...

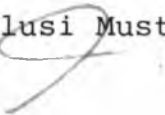
151
1

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir 3. İdare Mahkemesinin 9.2.1995 günlü ve 146-75 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8.4.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

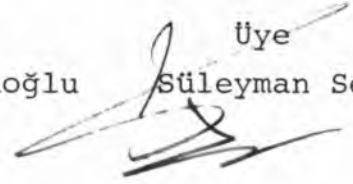
Başkan
Selçuk TÜZÜN

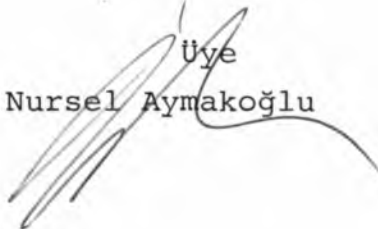
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

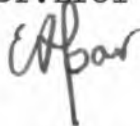

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

1
101